

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE ROMANO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	Teologie și studii socio-religioase
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie romano-catolică Asistență socială • Studii religioase

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	TEOLOGIE SOCIALĂ						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Wilhelm Tauwinkl						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Wilhelm Tauwinkl						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2	
3.4 Total ore din planul de învățământ	40	din care: 3.5 curs	20	3.6 seminar/laborator	20	
Distribuția fondului de timp					ORE	
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						
Tutorat						—
Examinări						—
Alte activități
3.7 Total ore studiu individual (= 3.9 – 3.7)						85
3.8 Total ore din planul de învățământ (= 3.4)						40
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7 = 3.10 × 25)						125
3.10 Numărul de credite						5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	—
4.2 de competențe	—

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">● frecvența fizică sau on-line obligatorie● dispunerea de materialele distribuite● activarea de către studenți a adreselor e-mail instituționale (de forma prenume.nume@s.unibuc.ro), pentru a putea avea acces la platforma de învățare on-line a UB● în cazul frecventării on-line, posibilitatea utilizării aplicației Google Meet, pe calculatorul personal, telefon sau tabletă
-------------------------------	---

5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului

- frecvența fizică sau on-line obligatorie
- activarea de către studenți a adreselor e-mail instituționale (de forma prenume.ume@s.unibuc.ro), pentru a putea avea acces la platforma de învățare on-line a UB
- în cazul frecventării on-line, posibilitatea utilizării aplicației Google Meet pe calculatorul personal, telefon sau tabletă
- citirea și însușirea bibliografiei alese sau indicate pentru pregătirea prezentărilor de seminar

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none">- R2 - Studentul/absolventul descrie sistematic și rațional concepte religioase și teologice, raportându-se la evoluția lor istorică și le explică în mod critic și argumentat.- R5 - Studentul/absolventul descrie principiile și normele morale creștine, sistematizează concepte etice precum binele, răul și infracțiunea, pedepse și recompense morale etc., distinge și ierarhizează faptele și acțiunile sale și ale semenilor săi, înțelegând și anticipând consecințele acestor fapte și acțiuni din perspectiva valorilor sociale și ale Evangheliei.- R7 - Absolventul cunoaște dezvoltarea și caracteristicile teoriilor privind politicile sociologice, antropologice, psihologice, politice și sociale.- R10 - Absolventul cunoaște dezvoltarea și principiile drepturilor omului și ale justiției sociale, precum și modul în care acestea ar trebui aplicate de la caz la caz.- R13 - Absolventul deosebește diferitele sisteme filozofice, principiile lor de bază, valorile, etica, modurile de gândire, obiceiurile, practicile și impactul lor asupra culturii umane.
Aptitudini	<ul style="list-style-type: none">- R2 - Studentul/absolventul analizează sistematic teorii și concepte teologice și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate, de pe poziții de toleranță religioasă, și caută fundamente creștine comune mai multor grupuri religioase.- R5 - În baza unei gândiri reflexive, studentul/absolventul aplică principiile și normele morale creștine.- R7 - Absolventul aplică principii legate de comportamentul de grup, tendințele în societate și influența dinamicii societale.- R10 - Absolventul ia în considerare utilizatorul serviciilor sociale în orice situație, recunoscând legăturile dintre microdimensiunea, mezodimensiunea și macrodimensiunea problemelor sociale, a dezvoltării sociale și a politicilor sociale.- R13 - Absolventul analizează și evaluează critic concepte filozofice complexe, formulează întrebări profunde despre sensul existenței, valori, etică și rolurile umane și integrează cunoștințele în formarea unei perspective personale autentice.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none">- R2 - Studentul/absolventul gândește critic și monitorizează și respectă teorii, doctrine și reglementări canonice, evitând erori doctrinare și acceptă păreri noi în limitele dogmatice și canonice.- R5 - Studentul/absolventul ia decizii responsabile și argumentate privind faptele și acțiunile semenilor săi, evaluează valoric rezultatele acțiunilor semenilor săi în raport cu stadiul contemporan al vieții social-comunitare.- R7 - Absolventul previne dezvoltarea problemelor sociale, definind și punând în aplicare acțiuni care pot preveni probleme sociale, depunând eforturi pentru a îmbunătăți calitatea vieții pentru toți cetățenii.- R10 - Identifică opresiunea în societăți, economii, culturi și grupuri, acționând ca profesionist într-o manieră neopresivă, permițând utilizatorilor de servicii să ia măsuri pentru a-și îmbunătăți viața și permițând cetățenilor să își schimbe mediul în funcție de propriile interese.- R13 - Absolventul descoperă și dezvoltă o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva, inclusiv cu privire la ceea ce înseamnă a trăi, a muri și a fi om.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Teologie socială, etică socială, învățătura socială		Desfășurare fizică în sală și concomitent, transmitere în sistem videoconferință (Google Meet)
2. Începuturile teologiei sociale catolice		
3. Doctrina democrației creștine		
4. Catolicism, pluralism religios și libertate de conștiință	Prelegere interactivă utilizând resurse tipărite și on-line;	
5. Conciliul Vatican II și învățătura socială a Bisericii	dezbateri	
6. Teologii sociale controversate		
a) Teologia eliberării în America Latină		
b) Mișcarea Muncitorilor Catolici din SUA		
7. Sinteza temelor de bază ale teologiei sociale catolice		
8. Concluzii		

BIBLIOGRAFIE MINIMALĂ RECOMANDATĂ

Lucrări disponibile on-line:

Materialele puse la dispoziție pe platforma de învățare on-line [Google Classroom](#) (necesită conectare cu contul instituțional UB).

Leon XIII, [Enciclica *Rerum novarum*](#) privind situația muncitorilor (15 mai 1891).

Pius XI, [Enciclica *Quadragesimo anno*](#) privind reconstruirea ordinii sociale (15 mai 1931).

Ioan XXIII, [Enciclica *Mater et magistra*](#) privind evoluția societății în lumina învățaturii creștine (15 mai 1961).

Conciliul Vatican II, [Constituția pastorală *Gaudium et spes*](#) privind Biserica în lumea contemporană (7 decembrie 1965).

—, —, [Declarația *Dignitatis humanae*](#) privind libertatea religioasă (7 decembrie 1965).

Paul VI, [Enciclica *Populorum progressio*](#) privind dezvoltarea popoarelor (26 martie 1967).

—, —, [Scrisoarea apostolică *Octogesima adveniens*](#), cu prilejul aniversării a 80 de ani de la Enciclica *Rerum novarum* (14 mai 1971).

—, —, [Îndemnul apostolic *Evangelii nuntiandi*](#) privind evanghelizarea în lumea contemporană (8 decembrie 1975).

Ioan Paul II, [Enciclica *Laborem exercens*](#) privind munca omului, la aniversarea a 90 de ani de la *Rerum novarum* (14 septembrie 1981).

—, —, [Enciclica *Sollicitudo rei socialis*](#) la cea de-a 20-a aniversare a enciclicei *Populorum progressio* (30 decembrie 1987).

—, —, [Enciclica *Centesimus annus*](#), cu ocazia centenarului Enciclicei *Rerum novarum* (1 mai 1991).

—, —, [Enciclica *Evangelium vitae*](#) despre valoarea și inviolabilitatea vieții umane (25 martie 1995).

Sacra Congregație pentru Doctrina Credinței, *Instrucțiune privind anumite aspecte ale „Teologiei eliberării”* (6 august 1984) [[Engleză](#), [Franceză](#), [Germană](#), [Italiană](#), [Polonă](#), [Portugheză](#), [Spaniolă](#)]

Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, [Compendiu de doctrină socială a Bisericii](#), Libreria Editrice Vaticana 2004.

Benedict XVI, [Enciclica *Caritas in veritate*](#) despre dezvoltarea umană integrală în caritate și în adevăr (29 iunie 2009).

Francisc, [Îndemnul apostolic *Evangelii gaudium*](#) despre vestirea Evangheliei în lumea actuală (24 noiembrie 2013).

—, —, [Enciclica *Laudato si'*](#) despre îngrijirea casei comune (24 mai 2015).

—, —, [Îndemnul apostolic *Gaudete et exsultate*](#) despre chemarea la sfințenie în lumea contemporană (19 martie 2018).

[Scrierile lui Dorothy Day](#) (1897–1980) în gazeta *The Catholic Worker* (New York).

Lucrări tipărite, disponibile la biblioteca facultății:

Ioan Paul II, Enciclica *Centesimus annus*, cu ocazia centenarului Enciclicei *Rerum novarum* (1 mai 1991), Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, 1991.

Congregația pentru Doctrina Credinței, *Notă doctrinară privind unele chestiuni referitoare la angajamentul și comportamentul catolicilor în viața politică* (24 noiembrie 2002), Presa Bună, Iași 2004.

Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Compendiu de doctrină socială a Bisericii*, Sapientia, Iași 2007.

Jacques Maritain, *Creștinism și democrație*, trad. Liviu Petrina, Crater, București, 1999.

Isidor Mărtincă, *Doctrina socială catolică*, Ed. Universității din București 1997.

—, —, *Etica doctrinei sociale creștine*, Gramar, București 1999.

Bartolomeo Sorge, *Introducere în doctrina socială a Bisericii*, Sapientia, Iași 2010.

Lucrări tipărite, disponibile la Biblioteca Centrală Universitară Carol I:

Jacques Maritain, *Omul și statul*, trad. Livia Iacob, Institutul European, Iași 2008.

— „ — *Umanism integral. Probleme temporale și spirituale ale unei noi creștinătăți*, trad. Marius Motogna, Ratio et Revelatio, Oradea 2019.

7.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Pregătirea de către fiecare student a unei dezbateri sau a unui cerc de discuții, cu participarea colegilor, pe baza uneia dintre lucrările date mai sus, în Bibliografia de la curs (§ 8.1), sau pe baza unei idei principale a uneia dintre aceste lucrări. Cu acordul prealabil al profesorului se pot alege și alte lucrări din domeniul Teologiei sociale. Alte amănunte, indicații și recomandări privind organizarea seminarului vor fi date separat.	Dezbateri; cerc de discuții în grup; muncă în echipă	Desfășurare fizică în sală și concomitent, transmitere în sistem videoconferință (Google Meet)

Bibliografie: v. mai sus, bibliografia pentru curs.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemică, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile cursului și seminarului de Teologie socială sunt organizate ținând seama de prevederile documentelor de magisteriu legate de studiul teologiei. În special, *Compendiul de doctrină socială a Bisericii* (2004) subliniază importanța învățaturii sociale a Bisericii ca instrument indispensabil al formării creștinilor, nu numai în cadrul catehezei și al altor activități bisericești, ci și în cadrul instituțiilor de învățământ catolice orientate spre formarea creștinilor laici, dar și a viitorilor preoți (nr. 528-533).

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	<ul style="list-style-type: none">Cunoașterea conținutului și contextului principalelor documente de învățură socială a BisericiiFamiliarizarea cu principalele teme ale Teologiei sociale contemporaneCapacitatea de a explica modul în care acțiunea creștinilor în societate poate fi inspirată de învățătura socială a BisericiiCapacitatea de a evalua problemele de azi ale societății în lumina Teologiei sociale și de a propune soluții pe baza acesteia	Test grilă: întrebări cu mai multe variante de răspuns	40%
	<ul style="list-style-type: none">Participarea activă la orele de curs	Verificare pe parcurs	10%
9.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none">Relevanța prezentării de seminar și a dezbaterii organizate cu colegii, calitatea acestora și modul de a răspunde la întrebările participanțilorCapacitatea de a reflecta critic asupra prezentărilor colegilor în timpul semestrului, dovedită în cadrul colocviului ținut în ultima întâlnire de seminar	Prezentare orală; colocviu	40%
	<ul style="list-style-type: none">Participarea activă la orele de seminar	Verificare pe parcurs	10%

9.6 Standard minim de performanță (pentru obținerea notei 5):

Participare activă la cel puțin 10 ore de seminar (din cele 20 pe semestru); cunoașterea conținutului documentelor bisericești din bibliografie, disponibile în limba română; identificarea corectă a specificului învățaturii sociale a Bisericii față de alte teorii din același domeniu.

Data completării

1 septembrie 2025

Semnătura titularului de curs
Conf. dr. Wilhelm Tauwinkl,

Semnătura titularului de seminar
Conf. dr. Wilhelm Tauwinkl,

Semnătura directorului de departament,
Pr. conf. dr. Tarciziu-Hristofor Șerban